



Bestuursrapportage

SOCIAAL DOMEIN

januari tot en met september 2016

Inhoudsopgave

| | |
|---|----|
| 1. Bestuursamenvatting | 3 |
| 2. ParticipatieWet-inkomensdeel en aanverwante regelingen | 4 |
| 2.1. Aantal cliënten | 4 |
| 2.2. Reden van instroom PW(I)..... | 5 |
| 2.3. Reden van uitstroom PW(I)..... | 6 |
| 2.4. Aantal aanvragen PW(I) 2015/2016 | 7 |
| 2.5. Financiën en beleid..... | 8 |
| 3. ParticipatieWet(R) + WSW | 10 |
| 4. Wet Maatschappelijke Ondersteuning..... | 11 |
| 4.1. WMO Voorzieningen..... | 11 |
| 4.2. Analyse | 11 |
| 4.3. Financiën en beleid..... | 11 |
| 4.4. Risicomelding..... | 12 |
| 5. Schuldhulpverlening | 13 |
| 6. Jeugd | 14 |
| 7. Bezwaar en Beroep | 15 |
| 8. Financieel overzicht Programma Sociaal Domein 2016 | 16 |

1. Bestuurssamenvatting

Deze bestuursrapportage over de periode januari – september 2016 gaat over de prestaties die de gemeente levert bij de uitvoering van de Jeugdwet, de WMO 2015, de Participatiewet en daaraan gerelateerde wetten zoals de leerplichtwet en de wet op de schuldhulpverlening. De rapportage is een product dat naast de producten van de p en c-cyclus staat en is een gevolg van de extra informatiebehoefte van de gemeenteraad die ontstond bij de overheveling van rijkstaken naar het sociaal domein in 2015. De informatie in deze rapportage is aanvullend op andere verantwoordingsdocumenten die de gemeenteraad ontvangt. De informatie is waar mogelijk verdiepend in financiële en inhoudelijke zin.

Gegevenslevering

In de maanden juni/juli 2016 is het berichtenverkeer met de zorgaanbieders op onderdelen in gebruik genomen en zal vervolgens verder worden uitgerold. Nog niet alle zorgaanbieders zijn technisch in staat aan deze digitale gegevensuitwisseling deel te nemen. Hierdoor is er nog geen betrouwbaar beeld te geven in de door de zorgaanbieder geleverde prestaties. Over de eerste 5 maanden van 2016 hebben de zorgaanbieders een voorschot gerelateerd aan de indicatieve waarde van de raamovereenkomst met de gemeente Den Helder ontvangen. Sommige aanbieders hebben aanvullende voorschotten ontvangen.

PW (I) en aanverwante regelingen

Omdat we grotendeels afhankelijk zijn van macro economische ontwikkelingen zijn we beperkt in het beïnvloeden van de omvang. Toch lukt het om met een veranderde intake-strategie het klantenbestand op het niveau van 2015 te houden. De landelijke prognose is een stijging van 5 %.

Er is ruimte om krachtig in te zetten op ondersteunende maatregelen voor de mensen en gezinnen met een minimum inkomen. Dit doen we inmiddels onder meer via de regeling compensatie verplicht eigen risico zorgverzekering en een kortingsregeling bij deelname aan een collectieve zorgverzekering. Eind 2016 zal de gemeenteraad met het armoedebeleid meerdere keuzen voorgelegd krijgen.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (2015)

Het aantal aanvragen voor alle WMO-producten daalt bestendig. Onderzoek zal moeten uitwijzen of dit een effect is van zorg mijden en wat daar de oorzaak van is.

Schuldhulpverlening

Ook in 2016 blijft het aantal voorzieningen schuldhulpverlening dalen. Daartegenover staat een stijging van de bewindvoeringskosten. Onderzoek zal moeten uitwijzen of er en zo ja welk verband tussen beide bestaat en wat we kunnen doen om de positie van betrokkenen in hun voordeel te veranderen.

Jeugd

De inzet van jeugdvoorzieningen stijgt naar verwachting met 1,4 miljoen euro. Het betreft per september 2016 1.500 voorzieningen.

Bezwaar en beroep

In de eerste 9 maanden van 2016 werden ruim 7.200 beschikkingen afgegeven waar bezwaar op mogelijk was. Er werden in die periode 98 bezwaarschriften ontvangen. Dit is 1,4 %. Van dit aantal bezwaarschriften werden er 9 gegrond verklaard.

Financieel

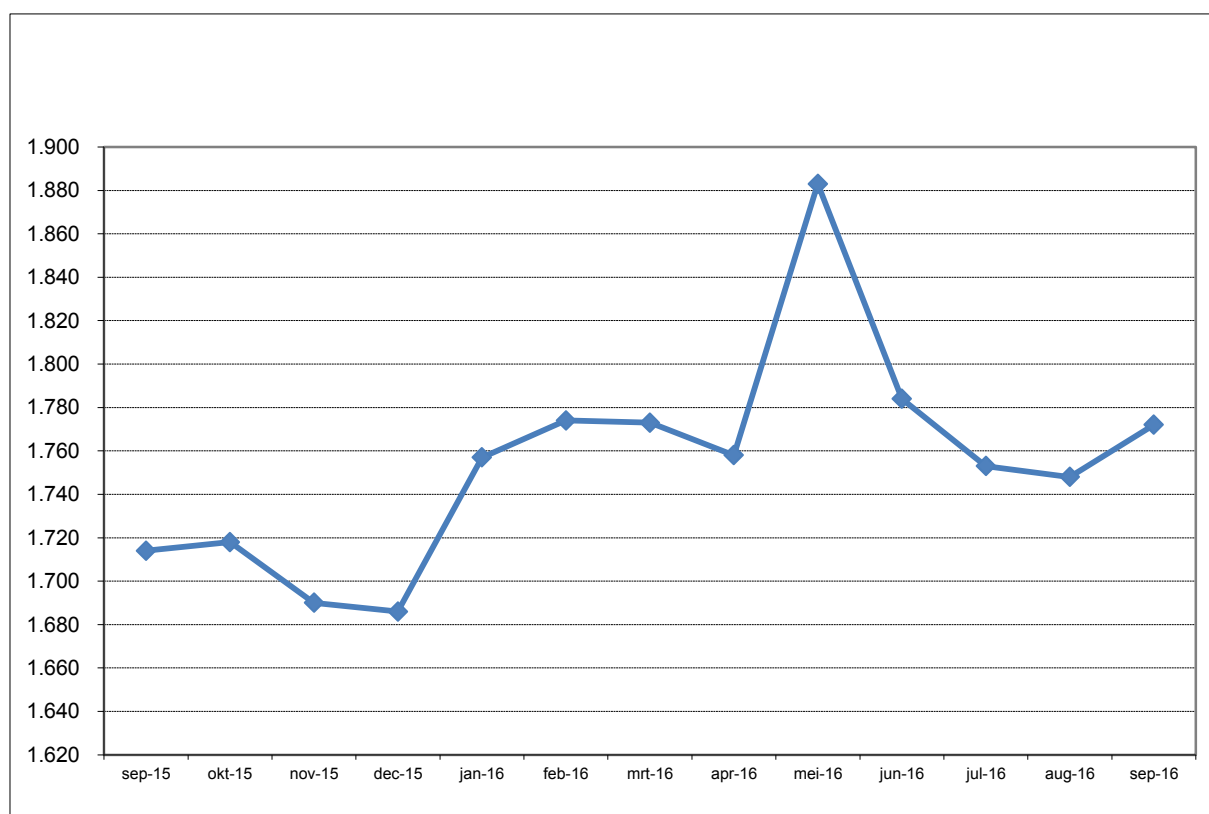
De budgetten binnen het sociaal domein zijn toereikend om de gedecentraliseerde taken volwaardig uit te voeren. Het saldo van de dotaties en de onttrekkingen aan de reserve sociaal domein zal schommelen rond een bedrag van 3,3 miljoen euro.

2. ParticipatieWet-inkomensdeel en aanverwante regelingen

2.1a. Aantal cliënten¹

| Regeling | 2015 | | | | 2016 | | | | | | | | | Sep | |
|---------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|-----------|-----------|
| | s | o | n | d | j | f | m | a | m | j | j | a | s | In | Uit |
| BBZ | - | - | - | 2 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| IOAW/IOAZ | 30 | 30 | 30 | 32 | 32 | 34 | 35 | 35 | 32 | 33 | 33 | 33 | 33 | 1 | 1 |
| Participatie | 1.642 | 1.645 | 1.680 | 1.698 | 1.722 | 1.736 | 1.743 | 1.740 | 1.750 | 1.749 | 1.747 | 1.757 | 1.758 | 25 | 24 |
| TOTAAL | 1.672 | 1.675 | 1.710 | 1.732 | 1.754 | 1.770 | 1.778 | 1.775 | 1.782 | 1.782 | 1.780 | 1.790 | 1.791 | 26 | 25 |

2.1b. Aantal cliënten met recht op uitkering



Voortschrijdend jaaroverzicht cliënten groei / afnamesepember 2015 tot en met september 2016

De prognose is dat we eind 2016 zullen uitkomen op ongeveer het aantal cliënten per 1 januari 2016. Dit ondanks het feit dat er een duidelijk toename is te zien van het aantal voormalige Wajongers (100) en statushouders (140).

De piek in de maand mei wordt veroorzaakt door de betaling van vakantiegeld aan ex-uitkeringsgerechtigden. Deze personen komen door deze uitbetaling eenmalig in het bestand voor.

¹ Er zijn altijd uitkeringen die met terugwerkende kracht toegekend en beëindigd worden. Hierdoor is de eindstand van vorige jaar gecorrigeerd. Op deze wijze blijft er sprake van een actueel zuiver beeld van de grootte van het klantenbestand.

2.2. Reden van instroom PW(I)

| Reden | Instroom | | | Totaal 2016 |
|-------------------------------|------------------------|-------------------------|-------------------------|----------------|
| | 1e kwartaal 2016 | 2de kwartaal 2016 | 3de kwartaal 2016 | |
| Beeindiging studie | 6 | 6 | 5 | 17 |
| Arb. dienstbetr./uitk. ziekte | 11 | 6 | 6 | 23 |
| Zelfstandig beroep of bedrijf | 2 | 1 | 3 | 6 |
| Uitkering werkloosheid | 21 | 14 | 16 | 51 |
| Uitkering arbeidsongeschikth. | 0 | 0 | 2 | 2 |
| Vestiging in Den Helder | 16 | 15 | 10 | 41 |
| Alimentatie | 0 | 1 | 0 | 1 |
| Ander inkomen | 7 | 6 | 3 | 16 |
| Beeindiging huwelijk/relatie | 22 | 10 | 7 | 39 |
| Statushouder | 22 | 9 | 23 | 54 |
| Einde detentie | 3 | 5 | 5 | 13 |
| Omzetting van dossier | 19 | 24 | 40 | 83 |
| Andere oorzaak | 26 | 22 | 14 | 62 |
| Oorzaak bij partner | 2 | 2 | 2 | 6 |
| Totaal | 157 | 121 | 136 | 414 |

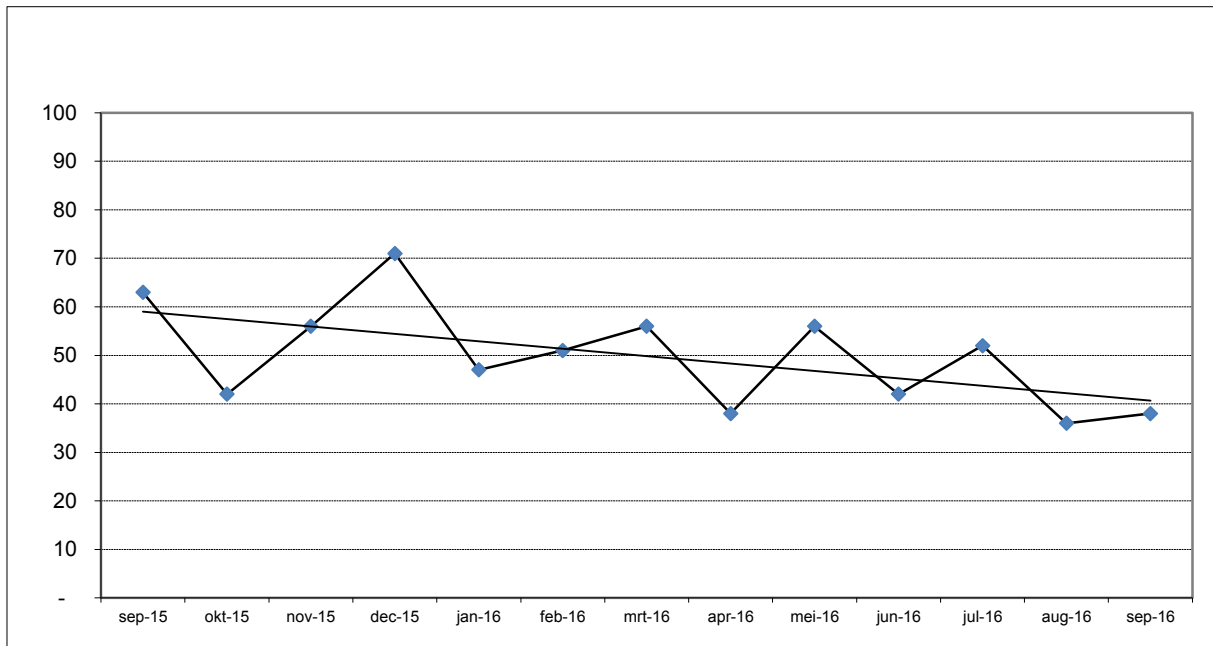
Ondanks de door het rijk verwachte stijging in het aantal inkomensvoorzieningen, zien we een daling van het aantal cliënten dat instroomt. Dit is een gevolg van de veranderde inzet van intakers bij de aanvraag.

2.3. Reden van uitstroom PW(I)

| Reden | Uitstroom | | | Totaal 2016 |
|--|------------------|------------------|------------------|----------------|
| | 1e | 2de | 3de | |
| | kwartaal 2016 | kwartaal 2016 | kwartaal 2016 | |
| Naar school met studiefinanciering | 0 | 2 | 8 | 10 |
| Inkomsten uit arbeid > norm | 31 | 42 | 23 | 96 |
| Beschut werken | 0 | 1 | 0 | 1 |
| Start zelfstandig bedrijf | 1 | 2 | 0 | 3 |
| Inkomsten uit arbeid > norm met LKS | 0 | 0 | 1 | 1 |
| Inkomsten uit arbeid > norm middels matching | 0 | 1 | 0 | 1 |
| Voorl. voorz. (alimentatie, uitkering, pensioen) | 1 | 1 | 0 | 2 |
| Ander inkomen | 5 | 0 | 0 | 5 |
| Samenwoning | 10 | 8 | 8 | 26 |
| Pensioengerechtigde leeftijd | 0 | 6 | 11 | 17 |
| Geen/onvoldoende inlichtingen | 7 | 5 | 5 | 17 |
| Vertrek uit gemeente | 15 | 14 | 13 | 42 |
| Verhuizing naar buitenland | 0 | 3 | 2 | 5 |
| Niet verschenen op herhaalde oproep inlichtingenpl | 0 | 4 | 1 | 5 |
| Op verzoek client | 1 | 0 | 0 | 1 |
| Overlijden | 3 | 2 | 2 | 7 |
| Fraude woonsituatie | 1 | 0 | 0 | 1 |
| detentie | 2 | 2 | 2 | 6 |
| Overschrijding verblijfsduur buitenland | 1 | 0 | 0 | 1 |
| Oorzaak bij partner | 5 | 1 | 4 | 10 |
| Omzetting naar ander dossier | 27 | 26 | 36 | 89 |
| In behandeling | 0 | 0 | 18 | 18 |
| Totaal | 110 | 120 | 134 | 364 |

Bij de uitstroom zien we een stijgende lijn als gevolg van de gebruikmaking van het nieuwe netwerk met ondernemers in het kader van WerkgeversServicePunt. Op 13 september jl. heeft de gemeenteraad hierover een presentatie ontvangen.

2.4. Aantal aanvragen PW(I) 2015/2016



Het aantal aanvragen voor inkomensvoorzieningen daalt licht. Door de veranderde inzet van intakers worden cliënten steeds vaker doorgeleid naar werk en zien we gedurende het jaar een stijging van het aantal uitstromers. Indien deze ontwikkeling zich in de komende maanden van dit jaar blijft voortzetten dan zal het aantal cliënten dat een inkomensvoorziening ontvangt verder dalen. De prognose is dat per einde jaar het aantal cliënten gelijk zal zijn aan het aantal eind 2015. Dit ondanks de door het rijk geprognosticeerde toename van 5% voor Nederland.

2.5. Financiën en beleid

| Rubriek (x € 1.000) | Begroot 2016 | Mutaties Turaps 2016 | Begroting 2016 incl Turaps | Werkelijk t/m Sep. 2016 | Prognose 2016 |
|-------------------------|----------------|----------------------|----------------------------|-------------------------|----------------|
| <i>Lasten</i> | | | | | |
| PW-I | 23.994 | 227 | 24.221 | 18.062 | 24.221 |
| BBZ (starters) | 108 | -13 | 95 | 0 | 95 |
| BBZ (gevestigd) | 330 | -188 | 142 | 0 | 142 |
| IOAW / IOAZ | 209 | 402 | 611 | 398 | 611 |
| Minimabeleid | 1.450 | 612 | 2.063 | 885 | 2.063 |
| Bijzondere bijstand | 1.540 | 699 | 2.238 | 1.751 | 2.238 |
| Uitvoeringslasten | 5.406 | 0 | 5.406 | 0 | 5.406 |
| Indiv. Inkomens toeslag | 408 | 55 | 463 | 305 | 463 |
| Totaal lasten | 33.444 | 1.795 | 35.239 | 21.400 | 35.239 |
| <i>Baten</i> | | | | | |
| Baten Participatiewet I | -24.346 | 1.971 | -22.374 | -16.834 | -22.374 |
| Baten BBZ2004 (Rijk) | -186 | 129 | -57 | -9 | -57 |
| Baten WWB | -517 | -120 | -637 | -414 | -637 |
| Baten BBZ | -66 | -44 | -110 | -2 | -110 |
| Baten IOAW | 0 | -4 | -4 | -4 | -4 |
| Baten Bijz.bijstand | -108 | -37 | -145 | -122 | -145 |
| Totaal baten | -25.223 | 1.896 | -23.327 | -17.384 | -23.327 |

In de eerste 9 maanden 2016 hebben in het kader van minimabeleid 3.499 cliënten één of meerdere voorzieningen ontvangen.

De 4 grootste verstrekking vinden plaats t.b.v.:

- Kosten inrichting/Huisraad € 225.000 (113 cliënten)
- Bewindvoeringskosten € 600.000 (857 cliënten)
- Schuldenproblematiek € 500.000 (590 cliënten)
- Individuele inkomens toeslag € 365.000 (846 cliënten)

Lasten

Ten opzichte van 1^{ste} tussenrapportage 2016 is de verwachting dat er € 420.000 minder zal worden ingezet. Oorzaak hiervan is een iets lager aantal (30) te verstrekken inkomensvoorzieningen.

Onder het minimabeleid vallen ook de voorzieningen die te maken hebben met de vm. Wtcg/CER regelingen welke door het rijk werden uitgevoerd en waarvan de middelen nu onder de integratie Uitkering Sociaal Domein beschikbaar zijn gekomen. Over 2015 heeft de gemeente deze middelen niet hoeven in te zetten. De gelden worden nu ingezet voor de regeling Compensatie verplicht eigen risico ziektekostenverzekering (€ 165 maximaal) en voor de tegemoetkoming van € 30 per maand bij deelname aan de collectieve ziektekostenverzekering voor minima. Voor beide geldt dat het gebruik ervan bevorderd zal gaan worden door proactief "reclame" te maken voor deze regelingen en door de toegang zo eenvoudig mogelijk te maken. In de beleidsnotitie armoedebeleid, die in het najaar aangeboden wordt aan de gemeenteraad, wordt dit uitgewerkt.

Over 2015 hebben 800 cliënten een beroep gedaan op de compensatie eigen risico ziektekosten. Onderzocht wordt hoe de doelgroep (2.000 cliënten) kan worden bereikt. De doelstelling voor 2016 is dat er 1.250 cliënten een compensatie gaan ontvangen. Daarnaast heeft het college besloten een

hogere compensatie aan cliënten te verstrekken in het kader van de aanvullende (collectieve) ziektekostenverzekering.

Over de periode januari t/m september 2016 zien we dat het aantal cliënten dat een beroep doet op een voorziening i.v.m. problematische schulden bewindvoering met 40% is gestegen t.o.v. heel 2015, voor bewindvoering wordt een stijging van 2% verwacht, Voor individuele inkomensvoorziening (voorheen langdurigheidstoelage) en bij kosten huisraad/inrichting wordt stijging van gemiddeld 35% verwacht.

Inwoners worden door de rechtbank onder (beschermings)bewind gesteld. De kosten die dit met zich meebrengt zijn bijzondere kosten en worden vergoed via de bijzondere bijstand. De beïnvloedingsmogelijkheid vanuit de gemeente is nihil. De VNG heeft dit probleem aangekaart in "Den Haag".

Tussen de producten 'minimabeleid' zien we dat er t.o.v. de eerdere prognose € 283.000 meer zal worden ingezet dan verwacht. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn hogere lasten individuele inkomensvoorziening en kwijtschelding gemeentelijk heffingen, beide voor € 130.000. De hogere kwijtscheldingslasten kunnen niet meer gedekt worden uit de voorziening afvalstoffenheffing, omdat deze geen saldo meer kent. De hogere lasten individuele inkomensvoorziening worden gedekt uit het algemene deel van de algemene uitkering en zullen dus drukken op het begrotingsresultaat.

Baten

Begin oktober 2016 is het definitieve budget BUIG (Participatiewet Inkomensdeel) bepaald op € 22.374.415 wat ongeveer € 90.000 hoger is dan eerder bekend was. Als gevolg van het feit dat de lasten inkomensvoorzieningen naar verwachting hoger zullen uitvallen dan de rijksbijdrage wordt de reserve Sociaal Domein als dekking ingezet. In 2017 zal mogelijk een aanvraag bij het rijk in het kader van de vangnetregeling participatie worden gedaan.

Wanneer de werkelijke kosten meer dan 5 % afwijkingen van de definitieve rijksbijdrage BUIG dan zal een beroep worden gedaan op de nieuwe vangnetregeling participatie. Onder voorwaarden wordt (een deel van) de overschrijding dan door het rijk gecompenseerd aan de gemeente.

Bij de septembercirculaire is bekend geworden dat de gemeente Den Helder op basis van het aantal opgevangen asielzoekers in het eerste halfjaar 2016 een rijksbijdrage in het kader van de verhoogde asielinstroom zal ontvangen van € 305.000.

3. Participatiewet(R) + WSW

| Rubriek (x € 1.000) | Begroot 2016 | Mutaties Turaps 2016 | Begroting 2016 incl Turaps | Werkelijk t/m Sep. 2016 | Prognose 2016 |
|-----------------------|---------------|----------------------|----------------------------|-------------------------|---------------|
| <i>Lasten</i> | | | | | |
| Reïntegratie | 2.273 | 219 | 2.492 | 1.287 | 2.492 |
| Uitvoeringslasten | 1.507 | 0 | 1.507 | 0 | 1.507 |
| WSW | 7.521 | -183 | 7.339 | 7.335 | 7.339 |
| Totaal lasten | 11.302 | 37 | 11.338 | 8.622 | 11.338 |
| <i>Baten</i> | | | | | |
| IU Sociaal Domein, PW | -9.565 | -168 | -9.732 | -7.299 | -9.732 |
| Baten Participatiewet | 0 | -221 | -221 | -84 | -221 |
| Baten WSW | 0 | 0 | 0 | -7 | 0 |
| Totaal baten | -9.565 | -388 | -9.953 | -7.390 | -9.953 |

De lasten van de voorzieningen Participatiewet Re-integratie hebben betrekking op loonkosten van de WIW-dienstbetrekkingen, de individuele reïntegratie-trajecten bij diverse aanbieders, loonkostencompensatie aan werkgevers en ambtelijke inzet.

De lagere lasten Reïntegratie betreffen een bijstelling van de in te zetten budgetten in 2016. Bij de 2^{de} Tussenrapportage 2016 wordt de raad verzocht deze middelen te doteren aan de reserve Sociaal Domein.

4. Wet Maatschappelijke Ondersteuning

4.1. WMO Voorzieningen

In de eerste 9 maanden van 2016 zijn 1.500 aanvragen binnengekomen. De verwachting is dat over heel 2016 dit er 2.250 zullen zijn.

| Voorziening | 2014 | 2015 | 1e kwartaal 2016 | 2de kwartaal 2016 | 3de kwartaal 2016 | t/m 3de kwartaal 2016 | prognose ultimo 2016 |
|---------------------|--------------|--------------|------------------------|-------------------------|-------------------------|-----------------------------|----------------------------|
| Vervoersvoorziening | 1.221 | 1.167 | 298 | 259 | 211 | 768 | 1.024 |
| Rolstoelvoorziening | 266 | 270 | 57 | 62 | 48 | 167 | 223 |
| Woonvoorziening | 617 | 531 | 97 | 114 | 92 | 303 | 404 |
| Hulp bij Huishouden | 622 | 474 | 84 | 131 | 94 | 309 | 412 |
| Totaal | 2.726 | 2.442 | 536 | 566 | 445 | 1.547 | 2.063 |

4.2. Analyse

Het aantal aanvragen voor alle in de tabel genoemde voorzieningen geven dalende trend aan in vergelijking met voorgaande jaren. Onderzoek zal nodig zijn om de oorzaken van deze dalende trend te achterhalen. Het al lopende onderzoek naar de onderbesteding 2015 levert waarschijnlijk al een beeld op. Zo nodig zal aanvullend onderzoek worden gedaan.

De extra middelen Huishoudelijke Hulp Toelage worden op dit moment ingezet als pilot 'aandachtsuur'. Tot en met september 2016 maken 370 cliënten gebruik van deze voorziening. Op dit moment is het nog niet inzichtelijk welke ervaringen de cliënten en/of het zorgpersoneel hiermee hebben opgedaan.

4.3. Financiën en beleid

| Rubriek (x € 1.000) | Begroting 2016 | Mutaties Turaps 2016 | Begroting 2016 incl Turaps | Werkelijk t/m Sep. 2016 | Prognose 2016 |
|-------------------------------------|-------------------|----------------------------|----------------------------------|-------------------------------|------------------|
| Huishoudelijke hulp ZIN | 3.246 | 4 | 3.250 | 1.834 | 3.250 |
| Huishoudelijke hulp PGB | 331 | -191 | 140 | 60 | 140 |
| Huishoudelijke hulp Toelage | 612 | 0 | 612 | 79 | 612 |
| WMO Begeleiding etc. | 4.983 | -1.583 | 3.400 | 440 | 3.400 |
| Beschermd Wonen | 8.790 | -698 | 8.092 | 307 | 8.092 |
| WMO Algemene voorzieningen | 1.784 | -41 | 1.743 | 1.590 | 1.743 |
| WMO/BW PGB | 800 | 400 | 1.200 | 724 | 1.200 |
| Eigen bijdrage ZIN/PGB | -1.740 | 0 | -1.740 | -1.295 | -1.740 |
| Uitvoeringskosten | 2.881 | 178 | 3.059 | 2.812 | 3.059 |
| Overige baten | 0 | -36 | -36 | -36 | -36 |
| Totaal ZIN / PGB | 21.687 | -1.967 | 19.720 | 6.514 | 19.720 |
| Vervoer | 1.737 | 69 | 1.806 | 1.044 | 1.806 |
| Rolstoel-/overige voorzieningen | 288 | 12 | 300 | 161 | 300 |
| Woningaanpassingen | 803 | -203 | 600 | 364 | 600 |
| Totaal overige voorzieningen | 2.828 | -122 | 2.706 | 1.569 | 2.706 |

Huishoudelijke hulp ZIN/PGB

De kosten voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp zullen naar verwachting € 50.000 hoger uitvallen dan geraamd bij de 1^{ste} tussenrapportage 2015.

WMO Begeleiding en verblijf en Beschermd Wonen

Over de periode januari t/m september 2016 is de gemeente nog niet in staat geweest de geleverde zorg geautomatiseerd in GWS te verwerken en betaalbaar te stellen. Over de eerste 5 maanden hebben alle zorgaanbieders een voorschot ontvangen op basis van de gesloten contractwaarde 2016. Voor de geleverde zorg over de volgende perioden zijn individuele afspraken met de zorgaanbieders gemaakt over de mate en wijze van voorfinanciering. Voor de informatie t.b.v. deze rapportage is gebruik gemaakt van de financiële verantwoordingen die de zorgaanbieders over het eerste halfjaar 2016 hebben ingediend. Deze cijfers zijn geëxtrapolerd. De verwachting over 2016 voor de voorzieningen begeleiding en dagbesteding is dat er € 400.000 minder budget zal worden ingezet dan bij de 1^{ste} tussenrapportage 2016 is gemeld.

Per 31 september 2016 hebben 868 cliënten gebruik gemaakt van deze voorzieningen.

De verwachting over 2016 voor Beschermd Wonen is dat er € 425.000 meer budget zal worden ingezet dan bij de 1^{ste} tussenrapportage 2016 is gemeld.

Per 31 september 2016 hebben 176 cliënten gebruik gemaakt van deze voorziening.

WMO Algemene voorzieningen

Naast de inzet van middelen Integratie-uitkering Sociaal Domein via maatwerkvoorzieningen worden in 2016 ook algemene voorzieningen gefinancierd. Dit vindt plaats via subsidiëring aan ketenpartners. Over 2016 zal naar verwachting € 129.000 van het budget niet worden ingezet.

PGB's WMO en Beschermd Wonen

Voor 2016 is de verwachting dat de budgetten PGB toereikend zullen zijn.

Eigen bijdrage ZIN/PGB

De inning van de eigen bijdrage is een verantwoordelijkheid van het CAK. Voor 2016 is de verwachting dat het geraamde budget zal worden ontvangen van het CAK.

Vervoer-, rolstoelvoorzieningen en woningaanpassingen

De verwachting is dat de kosten voor deze voorzieningen gelijk zijn dan begroot met uitzondering van de woonvoorziening waar € 120.000 naar verwachting niet zal worden ingezet. Het aantal aanvragen daalt in 2016 (1238) met 16,5% t.o.v. dezelfde periode in 2015(1483).

4.4. Risicomelding

Risico's

1. De geleverde zorg in het kader van de nieuwe beleidsterreinen WMO en Beschermd Wonen vormen mogelijk een financieel risico (onduidelijkheid over de geleverde zorg). Dit omdat het risico bestaat dat er cliënten nog niet in beeld zijn zoals de zogenoemde zorgmijders.
2. De geleverde zorg in het kader van de PGB's vormen een financieel risico, omdat nog niet duidelijk is hoe het SVB hier in 2016 mee omgaat!
3. De te ontvangen eigen bijdragen vormen een financieel risico omdat nog onduidelijk blijft of het CAK over de vereiste informatie beschikt om een eigen bijdrage te kunnen vaststellen.

Beheersmaatregelen

1. Vanuit het inrichtingsplan Sociaal Domein lopen in 2016 nog een aantal projecten door. Deze moeten leiden tot Financial Control, ICT op orde, Contractmanagement, Compliance en Personeel in basis op orde brengen, m.a.w. de bedrijfsvoering op orde.
2. Met de zorgaanbieders zijn in 2016 managementgesprekken gehouden ten einde inzicht te krijgen in de zorgverlening over 2016.
3. Eind derde kwartaal/begin 4^{de} kwartaal 2016 is er, zoals bekend zal zijn, een onderzoek uitgevoerd naar de onderbesteding van de budgetten in 2015. De resultaten hieruit zullen ons helpen o.a. zorgmijders in beeld te krijgen en kan worden nagegaan hoe de gemeente deze cliënten, als nodig mocht blijken, beter kan laten participeren.

5. Schuldhulpverlening

| Rubriek (x € 1.000) | Begroting 2016 | Mutaties Turaps 2016 | Begroting 2016 incl Turaps | Werkelijk t/m Sep. 2016 | Prognose 2016 |
|----------------------------|----------------|----------------------|----------------------------|-------------------------|---------------|
| Kosten Schuldhulpverlening | 692 | -131 | 561 | 501 | 561 |
| Totaal | 692 | -131 | 561 | 501 | 561 |

De lasten Schuldhulpverlening kennen een lichte onderschrijding van € 85.000 t.o.v. het geraamde budget bij de 1^{ste} tussenrapportage. T.o.v. dezelfde periode 2015 valt een daling in het aantal voorzieningen te constateren van 10%.

6. Jeugd

| Rubriek (x € 1.000) | Begroting 2016 | Mutaties Turaps 2016 | Begroting 2016 incl Turaps | Werkelijk t/m Sep. 2016 | Prognose 2016 |
|------------------------------|----------------|----------------------|----------------------------|-------------------------|---------------|
| Jeugd Natura ZIN | 6.957 | -752 | 6.205 | 257 | 6.205 |
| Jeugd Verblijf ZIN | 7.657 | 1.317 | 8.975 | 498 | 8.975 |
| Jeugd PGB | 1.138 | -738 | 400 | 2 | 400 |
| Jeugd Algemene voorzieningen | 814 | 180 | 994 | 754 | 994 |
| Uitvoeringskosten | 1.422 | 182 | 1.604 | 1.203 | 1.604 |
| Eigen bijdrage ZIN/PGB | 0 | 0 | 0 | -8 | 0 |
| Totaal | 17.988 | 190 | 18.178 | 2.706 | 18.178 |

Over de eerste 9 maanden is de gemeente nog niet in staat geweest de geleverde zorg geautomatiseerd in GWS te verwerken en betaalbaar te stellen. Over de eerste 5 maanden hebben alle zorgaanbieders een voorschot ontvangen op basis van de gesloten contractwaarde 2016. Voor de geleverde zorg over de volgende perioden zijn individuele afspraken met de zorgaanbieders gemaakt over de mate en wijze van voorfinanciering. Voor de informatie t.b.v. deze rapportage is gebruik gemaakt van de financiële verantwoordingen die de zorgaanbieders over het eerste halfjaar 2016 hebben ingediend. Deze cijfers zijn geëxtrapolerd. De verwachting over 2016 is dat er € 1.4 mln meer budget zal worden ingezet dan bij de 1^{ste} tussenrapportage 2016 is gemeld. Per 31 september 2016 hebben bijna 1.500 cliënten gebruik gemaakt van deze voorziening.

Er is gestart met strategieën om een verschuiving van dwang naar drang te bewerkstelligen, als ook een afname in de verblijfszorg te realiseren. Op dit moment zijn hier nog geen resultaten in zichtbaar. In 2016 zal o.a. dit via de innovatietafels met de zorgaanbieders worden besproken, hoe dit te bereiken zonder dat de 'jeugdige' gepaste zorg ontvangt.

Jeugdbescherming & jeugdreclassering

In verband met te verwachten krimp van de vraag naar jeugdbescherming & jeugdreclassering is landelijk onderzoek gedaan naar de continuïteit in 2017 en volgende jaren.

Naar aanleiding van het onderzoek zijn er zorgen over de continuïteit in de regio's in de provincie Noord-Holland.

De bestuurders hebben dit punt geagendeerd en voeren overleg met de gecertificeerde instelling. De insteek is om de continuïteit en kwaliteit van jeugdbescherming en jeugdreclassering te waarborgen aan de hand van bovenregionale afspraken.

7. Bezwaar en Beroep

In de eerste 9 maanden van 2016 werden in totaal ruim 7.200 aanvragen van inwoners ontvangen. Deze aanvragen hebben alle geleid tot een voor bezwaar vatbare beschikking. In totaal zijn 98 bezwaarschriften ontvangen. Dit is 1,4 % van het aantal aanvragen/beschikkingen.

| Aantal Bezwaarschriften | | | | | | | | | | |
|-------------------------|----------|----------|-----------|-----------|-----------|----------|-----------|----------|----------|------------|
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | Eindtotaal |
| IOAW | | | 1 | | 1 | | | | | 2 |
| ongegrond | | | 1 | | | | | | | 1 |
| in behandeling | | | | | 1 | | | | | 1 |
| Jeugdwet | | | | | | | 1 | | | 1 |
| in behandeling | | | | | | | 1 | | | 1 |
| Leerplicht | | | | | | | 1 | | | 1 |
| ongegrond | | | | | | | 1 | | | 1 |
| Pwet | 7 | 6 | 9 | 8 | 10 | 4 | 9 | 3 | 8 | 64 |
| gegrond | | 1 | 1 | 1 | 2 | 1 | 1 | | | 7 |
| gegrond/ongegrond | 1 | | | | | | 1 | | | 2 |
| ingetrokken | 1 | 3 | 3 | 1 | 3 | 1 | 2 | | | 14 |
| niet-ontvankelijk | 1 | | | | 1 | | | 2 | | 4 |
| ongegrond | 4 | 2 | 5 | 6 | 3 | 1 | 3 | 2 | | 26 |
| in behandeling | | | | | 1 | 1 | 2 | 1 | 6 | 11 |
| WGS | | | | | 1 | | 2 | | | 3 |
| ingetrokken | | | | | 1 | | 1 | | | 2 |
| in behandeling | | | | | | | 1 | | | 1 |
| WMO | 1 | 2 | 6 | 4 | 6 | 4 | 3 | 1 | | 27 |
| ingetrokken | 1 | | | 4 | 1 | 1 | 2 | | | 9 |
| niet-ontvankelijk | | 1 | | | 1 | | | | | 2 |
| ongegrond | | 1 | 6 | | 2 | 2 | | | | 11 |
| in behandeling | | | | | 2 | 1 | 1 | 1 | | 5 |
| Eindtotaal | 8 | 8 | 16 | 12 | 18 | 8 | 16 | 3 | 9 | 98 |

Het aantal ingediende bezwaarschriften is t.o.v. 2015 met 20 % gedaald. De afdeling startte in de maand september 2016 met het opleiden van de medewerkers in het kader van pre-meditation. Het doel van deze opleiding is de medewerkers beter in staat te stellen om voor de burger negatieve beslissingen uit te leggen en de argumenten begrijpelijk te maken. Dit kan leiden tot acceptatie en tot een verdere vermindering van het aantal bezwaarschriften.

| Aantal Beroepschriften | | | | | | | | | | |
|------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|--|------------|
| | 1 | 2 | 3 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | | Eindtotaal |
| P-wet | 2 | | 3 | | 1 | | 1 | 3 | | 10 |
| ingetrokken | | | | | | | 1 | | | 1 |
| Ingetrokken door blh op 14-09-2016 | | | 1 | | | | | | | 1 |
| niet-ontvankelijk | 1 | | | | | | | | | 1 |
| vovo afgewezen, wel proceskosten | | | 1 | | | | | | | 1 |
| in behandeling | 1 | 1 | | 1 | | | 3 | | | 6 |
| WMO | 2 | 1 | 1 | 2 | | 3 | 1 | 1 | | 11 |
| niet-ontvankelijk | 1 | | | | | | | | | 1 |
| vovo toegekend | | | | 1 | | | | | | 1 |
| in behandeling | 1 | 1 | 1 | 1 | | 3 | 1 | 1 | | 9 |
| Eindtotaal | 4 | 1 | 4 | 2 | 1 | 3 | 2 | 4 | | 21 |

Het aantal in behandeling genomen beroepschriften is t.o.v. 2015 verdubbeld (verwachting voor 2016 is 25 tot 30 beroepschriften).

8. Financieel overzicht Programma Sociaal Domein 2016

Voor de onderdelen Jeugd, WMO Begeleiding & Verblijf en Beschermd Wonen kan nog niet voor 100% een volledig en juist inzicht geven worden in de financiële ontwikkelingen binnen deze beleidsterreinen. De cijfers in deze rapportage zijn gebaseerd op de gegevens zoals deze bekend zijn n.a.v. de ontvangen managementinformatie van de zorgaanbieders over het eerste halfjaar van 2016. Bij de extrapolatie wordt uitgegaan van de maximumvariant.

Dit zal echter niet van invloed zijn op het begrotingsresultaat 2016, omdat de raad heeft besloten de reserve Sociaal Domein voor egalisatie van de tekorten of onderschrijdingen in te zetten.

PW(I) en aanverwante regelingen

Met betrekking tot de baten zien we dat de rijksbijdrage 2016 lager zal uitvallen dan de uitkeringslasten. Het tekort zal geëgaliseerd worden via de reserve Sociaal Domein.

Indien de definitieve rijksbijdrage BUIG 2016 wordt afgezet tegen de verwachte bestedingen zal er in totaal € 1.285.000 worden onttrokken aan de reserve Sociaal Domein.

Incidenteel zal er over 2016 in het kader van het minimabeleid/bijzondere bijstand € 380.000 worden onttrokken aan de reserve Sociaal Domein.

PW(R)t en WSW

Per 1 januari 2015 zijn het voormalig Participatiebudget en WSW opgenomen in de integratie-uitkering Sociaal Domein onderdeel Participatiewet.

Indien de rijksbijdrage septembercirculaire 2016 hierin wordt afgezet tegen de bestedingen zal er in 2016 in totaal € 222.000 niet worden ingezet en daarmee ten gunste van de reserve Sociaal Domein komen.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (2015)

De maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp kan worden uitgevoerd binnen het beschikbare budget. Dit ondanks de eerdere korting op de rijksmiddelen Integratie-uitkering WMO van 24%. Bij de 2^{de} tussenrapportage 2016 zal de raad worden voorgesteld de niet ingezette middelen Integratie-uitkering WMO (huishoudelijke hulp) te egaliseren via de reserve Sociaal Domein.

Indien de we de rijksbijdrage septembercirculaire 2016 hierin afzetten tegen de bestedingen zal er in 2016 in totaal € 424.000 niet worden ingezet en daarmee ten gunste van de reserve Sociaal Domein komen.

Op basis van wat er nu bekend is, zal er een dotatie aan de reserve Sociaal Domein gaan plaatsvinden van € 2.700.000.

De kosten voor de voorzieningen vervoer, rolstoelen en woningaanpassingen zullen € 120.000 lager uitvallen dan geraamd en vrijvallen ten gunste van het begrotingsresultaat 2016.

Schuldhelpverlening

Met betrekking tot de regeling Schuldhelpverlening zal er over 2016 een onderbesteding plaatsvinden van € 165.000 t.o.v. de primaire begroting en dit zal worden geëgaliseerd via de reserve Sociaal Domein.

Jeugd

Op basis van wat er nu bekend is, zal er een onttrekking aan de reserve Sociaal Domein gaan plaatsvinden van € 45.000.

Algemeen

Samenvattend blijkt dat per saldo de budgetten binnen het programma Sociaal Domein in 2016 toereikend zullen zijn en dat de zorgkosten van de nieuwe beleidsterreinen lager zullen uitvallen dan geraamd.

De gemeenteraad zal bij de 2^{de} Tussenrapportage 2016 een voorstel ontvangen om de niet ingezette middelen 2016 te doteren aan de reserve Sociaal Domein.

Over 2016 zal het saldo van de dotaties en onttrekkingen aan de reserve Sociaal Domein betrekking hebben op een bedrag van € 548.000.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de bestedingen binnen het Programma Sociaal Domein en de hierbij behorende dekking. Deze dekking wordt voornamelijk gerealiseerd via het gemeentefonds, maar deels ook door specifieke van de overheid ontvangen specifieke uitkeringen (Sisa).

In de voorgaande paragrafen wordt u een financieel inzicht gegeven t.o.v. de budgetten. Vaak is het echter zo dat een deel van de bestedingen binnen een product gedekt worden vanuit verschillende inkomstenstromen.

Als inkomstenstromen wordt een onderscheid gemaakt naar:

- specifieke uitkeringen (Sisa) (deze worden verantwoord binnen het programma Sociaal Domein)
- gemeentefonds, onderdeel decentralisatie uitkeringen (incl integratie-uitkering WMO (Huish.hulp)
- gemeentefonds, onderdeel integratie-uitkering Sociaal Domein
- gemeentefonds, algemeen deel naar clusters

Het algemene deel van het gemeentefonds is onderverdeeld naar 11 clusters, hiervan hebben er drie voornamelijk betrekking op de uitvoering van taken binnen het programma Sociaal Domein. Deze drie zijn:

- cluster werk en inkomen
- cluster jeugd
- cluster maatschappelijke ondersteuning

De onderdelen gemeentefonds worden verantwoord onder Algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht saldo bestedingen/ontvangsten en bron van dekking.

| hfd | Decentralisatie-uitkeringen | Saldo bestedingen/ontvangsten | Rijksbijdrage | Resultaat | |
|-----|---|-------------------------------|------------------|-----------------|--------------|
| - | Maatschappelijke opvang en OGGz | 1.742.768 | 1.880.862 | 138.094 | |
| - | Gezond in de Stad | 65.000 | 65.000 | - | |
| - | Vrouwenopvang | 930.100 | 919.511 | -10.589 | |
| - | Peuterspeelzaalwerk | 98.457 | 98.457 | - | |
| - | faciliteitenbesluit opvangcentra | 573.462 | 267.776 | -305.686 | |
| 4 | Huishoudelijke hulp Toelage | 312.463 | 312.463 | - | |
| - | Voorschoolse voorziening peuters | 31.162 | 31.162 | - | |
| | Totaal Decentralisatie-uitkeringen | 3.753.412 | 3.575.231 | -178.181 | Meer besteed |

| hfd | Integratie-uitkeringen | Saldo bestedingen/ontvangsten | Rijksbijdrage | Resultaat | |
|-----|--------------------------------------|-------------------------------|-------------------|------------------|----------------|
| 4 | decentralisatie AWBZ naar WMO | 15.136.795 | 17.665.166 | 2.528.371 | |
| 6 | decentralisatie jeugdzorg | 18.205.127 | 18.266.256 | 61.128 | |
| 3 | decentralisatie Participatiewet | 9.511.974 | 9.732.443 | 220.469 | |
| 4 | Wet maatschappelijke ondersteuning | 4.576.933 | 4.998.154 | 421.221 | |
| | Totaal Integratie-uitkeringen | 47.430.829 | 50.662.019 | 3.231.190 | Minder besteed |

| hfd | Specifieke uitkeringen | Saldo bestedingen/ontvangsten | Rijksbijdrage | Resultaat | |
|-----|--------------------------------------|-------------------------------|-------------------|-------------------|--------------|
| 2 | BUIG | 23.660.000 | 22.374.415 | -1.285.585 | |
| 2 | BBZ | 32.000 | 56.818 | 24.818 | |
| - | RMC | 491.619 | 491.609 | -10 | |
| - | OAB | 648.993 | 648.993 | - | |
| | Totaal Specifieke uitkeringen | 24.832.612 | 23.571.835 | -1.260.777 | Meer besteed |

| | Algemene uitkering algemeen clusters direct Sociaal Domein | Saldo bestedingen/ontvangsten | Rijksbijdrage | Resultaat | |
|--|--|-------------------------------|---------------|------------|--------------|
| | | 23.016.024 | 21.153.847 | -1.862.177 | Meer besteed |